

Магістр 2 року навчання
факультету економічної інформатики ХНЕУ ім. С. Кузнеця

СТРУКТУРА СТАТИСТИЧНОЇ СУКУПНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ГРОШОВИХ ПЕРЕКАЗІВ НА ПРИКЛАДІ ПАТ КБ "ПРАВЕКС-БАНК"

Анотація. Проаналізовано валютний бізнес ПАТ КБ "Правекс-Банк" та перспективи розвитку проведених операцій на міжбанківському ринку України. Виявлено, що основними операціями є грошові перекази за кордон. Доведено, що з кожним роком кількість та обсяг переказів зростає і це дає можливість прогнозувати подальше зростання валютного бізнесу.

Аннотация. Проанализированы валютный бизнес ПАТ КБ "Правекс-Банк" и перспективы развития проведенных операций на межбанковском рынке Украины. Определено, что основными операциями являются денежные переводы за границу. Доказано, что с каждым годом количество и объем переводов растет и это дает возможность прогнозировать дальнейший рост валютного бизнеса.

Annotation. The article analyzes currency business of JSC Commercial Bank "Pravex-Bank", and the prospects of the development of the transactions conducted in the interbank market of Ukraine. Transfers abroad are found out be the basic operations. It is proved that from year to year the number and volume of transfers grow, that gives the opportunity to predict the further growth of currency business.

Ключові слова: валютні операції, міжбанківський бізнес, грошові перекази, банківська система.

Загальні положення теорії економічної безпеки викладені у роботах таких зарубіжних та вітчизняних вчених, як: Алексєєнко М. Д., Білошапка В. С., Большакова О. Ю., Бутинець Ф. Ф., Герасимович А. М., Мороз А. М., Савлук М. І., Пуховкіна М. Ф., Єфремов І. О., Максименко А. В. [1 – 6].

Разом із тим в існуючих роботах не розкрито структуру статистичної сукупності міжнародних грошових переказів.

Метою статті є аналіз міжнародних валютних операцій, а саме міжнародних грошових переказів, виявлення компаній, за допомогою яких здійснюються найбільша кількість грошових переказів.

Статистична сукупність валютних операцій – це певна множина банківських операцій, поєднаних умовами існування й розвитку в комерційних банках. Так, банківську систему країни можна подати як статистичну сукупність НБУ та КБ України.

Склад елементів і спосіб їх об'єднання визначають структуру сукупності. Поліструктурні сукупності, за певними ознаками до яких відносять КБ, можна розглядати як неоднорідні за рівнем капіталізації або за фінансовим станом.

Слід розглянути склад валютних операцій у ПАТ КБ "Правекс-Банк", який наведено на рис. 1.

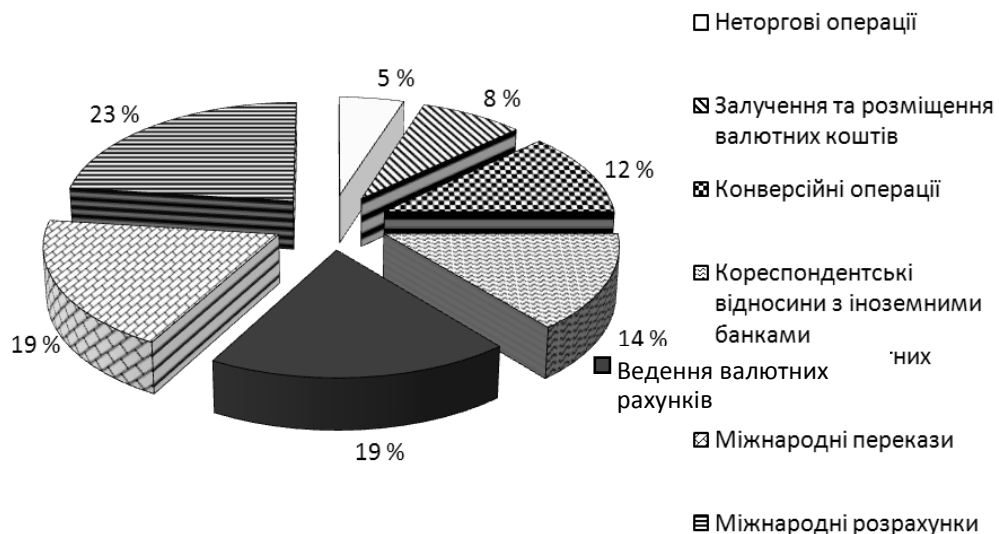

Рис. 1. Частка міжнародних валютних операцій в Правекс-Банку

Частка міжбанківських операцій у ПАТ КБ "Правекс-Банк" складає 19 % від усіх валютних операцій банку. Варто розглянути, які бувають міжнародні операції та на які підгрупи вони поділяються.

У 2011 році ПАТ КБ "Правекс-Банк" продовжував бути одним із активних учасників міжбанківського ринку. Банк плідно співпрацював із постійними контрагентами, зміцнював ділові відносини з ними та активно залучав нових [7].

Слід розглянути міжнародні грошові перекази. Відділення ПАТ КБ "Правекс-Банк" – це універсальні центри міжнародних грошових переказів, де клієнти мають можливість самостійного вибору системи грошових переказів, що найбільше відповідає їх потребам.

Сьогодні клієнти ПАТ КБ "Правекс-Банк" можуть скористатися такими послугами міжнародних грошових переказів:

- 1) Western Union;
- 2) MoneyGram;
- 3) UNISStream.

Протягом 2011 року банк провів близько 7 тис. трансакцій на загальну суму 5,7 млн доларів США, при цьому темп зростання склав 122,2 % відповідно. Треба побудувати таблицю грошових переказів всіх компаній (табл. 1).

Таблиця 1

Грошові перекази

Рік	Western Union		MoneyGram		UNISStream	
	об'єм	кількість	об'єм	кількість	об'єм	кількість
2001	27 254	62 039	22 985	2 136	3 426	2 734,2
2002	44 373,6	109 987	21 674	2 563	4 873	3 745,2
2003	52 233,5	130 780	15 889	3 278	5 237	4 278,4
2004	66 412,2	162 165	12 325	3 824	4 568	3 742,9
2005	74 712,5	184 998	8 658	3 956	3 869	2 574,1
2006	82 581,4	204 924	5 882	4 060	2 486	1 874,7
2007	101 134	237 098	20 964	13 264	2 065	1 656,2
2008	118 830	247 238	37 000	24 700	8 753	6 656,8
2009	135 894	256 785	41 356	35 869	9 537	7 154,5
2010	126 478	263 574	39 562	26 375	8 147	6 924,8
2011	152 357	269 421	36 248	24 785	7 634	5 745,6

За даними табл. 1 можна розрахувати основні статистичні показники. Використовуючи дані всіх трьох компаній, слід розрахувати за допомогою описової статистики показники об'єму грошових міжнародних переказів (табл. 2).

Таблиця 2

Об'єм грошових переказів

Значення	Western Union	MoneyGram	UNISStream
Середнє	89 296,38182	23 867,54545	5 508,636364
Стандартна помилка	12 271,64254	3 865,485655	784,01706
Медіана	82 581,4	2 1674	4 873
Стандартне відхилення	40 700,43386	12 820,36555	2 600,290 417
Дисперсія вибірки	1 656 525317	164 361 772,9	6 761 510,255
Експрес	-1,20576648	-1,53693472	-1,38332575
Асиметричність	0,063441288	0,113639789	0,309236301
Інтервал	125 103	35 474	7 472
Мінімум	27 254	5 882	2 065
Максимум	152 357	41 356	9 537
Сума	982 260,2	262 543	60 595
Рахунок	11	11	11
Рівень надійності (95,0 %)	27 342,9234	8 612,838734	1 746,898865

Слід розрахувати темпи зростання, приросту та абсолютний темп зростання міжнародних грошових переказів базисним методом (табл. 3).

Темпи зростання

Рік	Western Union			MoneyGram			UNIStream		
	Тзр, %	Тпр, %	ΔУ, тис.	Тзр, %	Тпр, %	ΔУ, тис.	Тзр, %	Тпр, %	ΔУ, тис.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2003	1,6281	0,6281	17 120	0,943	-0,057	-1 311	1,4224	0,4224	1 447
2004	1,9165	0,9165	24 980	0,6913	-0,3087	-7 096	1,5286	0,5286	1 811
2005	2,4368	1,4368	39 158	0,5362	-0,4638	-10 660	1,3333	0,3333	1 142
2006	2,7413	1,7413	47 459	0,3767	-0,6233	-14 327	1,1293	0,1293	443

Закінчення табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	3,0301	2,0301	55 327	0,2559	-0,7441	-17 103	0,7 256	-0,2744	-940
2008	3,7108	2,7108	73 880	0,9121	-0,0879	-2 021	0,6027	-0,3973	-1 361
2009	4,3601	3,3601	91 576	1,6097	0,6097	14 015	2,5549	1,5549	5 327
2010	4,9862	3,9862	108 640	1,7993	0,7993	18 371	2,7837	1,7837	6 111
2011	4,6407	3,6407	99 224	1,7212	0,7212	16 577	2,378	1,378	4 721
2012	5,5903	4,5903	125 103	1,577	0,577	13 263	2,2283	1,2283	4 208

За даними розрахунками можна зробити висновок, що за весь досліджувальний період лише грошові перекази Western Union постійно збільшують свої об'єми. Найменша кількість грошових переказів здійснюється за допомогою UNIStream. Слід детальніше розглянути дану ситуацію на графіку (рис. 2).

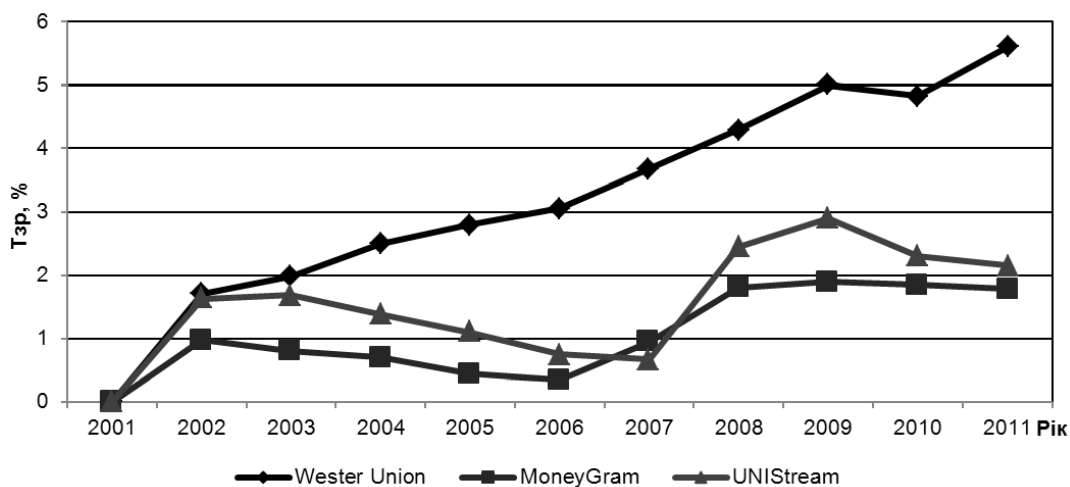

Рис. 2. Темп зростання об'єму міжнародних грошових переказів

На даному графіку добре видно різницю об'єму грошових переказів за всіма трьома компаніями. Чітко простежується, що у UNIStream за 2006 – 2007 роки було різке зниження грошових переказів. Натомість за компанією Wester Union спостерігається постійне зростання об'єму переказів, лише у 2010 року було зниження, але до 2011 року ситуацію повернули до показників зростання.

Встановлено, що організація валютних відносин здійснюється в межах валютного ринку, який можна розглядати в широкому та вузькому розумінні. Валютний ринок у широкому розумінні (за своїм економічним змістом) можна розуміти як сукупність економічних відносин, що виникають при здійсненні операцій з відчуження іноземної валюти, а також операцій, пов'язаних із переміщенням валютних капіталів. У вузькому розумінні (з організаційної точки зору) валютні ринки розглядаються як сукупність певних інститутів та механізмів, які у своїй взаємодії забезпечують можливість здійснювати валютні операції із врахуванням поточної ринкової ситуації.

Наук. керієн. Погасій С. С.

Учет и анализ валютных операций в коммерческих банках / И. А. Ефремов. – М. : Принтлайн, 1995. – 216 с. 4. Максименко А. В. Аналіз валютних операцій банку / А. В. Максименко // Тези доповідей міжнар. наук.-метод. конф. "Трансформація курсу "Економічний аналіз діяльності підприємства". – К. : КНЕУ, 2002. – С.297–303. 5. Облік та аудит в комерційних банках / А. М. Герасимович, Т. В. Кривов'яз, О. А. Мазур та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Герасимовича. – Львів : Вид. "Фенікс", 1999. – 512 с. 6. Корольков М. Теория международных финансов [Электронный ресурс] / М. Корольков. – Режим доступа : www.hse.ru/inter/mk/default.htm. 7. Сайт ПАТ КБ "ПРАВЕКС-БАНК". – Режим доступа : www/pravex.com/user/memberfiles/documents/2011.docx.